

გრიბონა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „გრიბონა“ ფინანსურად ღირს 45,000 მ. სამეცნიერო განცხადება პირველ გვერდზე 150,000 მ.; უკანასკნელზე 100,000 მ. კანტორა ღიაა დილის 8-2 ს. რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 11-12 საათამდე. რედაქციის მისამართი — ტფილისი სასახლის ქუჩა № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 12-29.

№ 154
გრიბონა
თბილისი, ტფილისის 22
1922 წ.

ყოველდღიური გაზეთი „გრიბონა“

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „გრიბონა“ ფინანსურად ღირს 45,000 მ. სამეცნიერო განცხადება პირველ გვერდზე 150,000 მ.; უკანასკნელზე 100,000 მ. კანტორა ღიაა დილის 8-2 ს. რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 11-12 საათამდე. რედაქციის მისამართი — ტფილისი სასახლის ქუჩა № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 12-29.

მარიამ დიმიტრის ასულის კონსერვების

გარდაცვალების. ქ. ქუთაისში, ორპირის ქუჩა № 10ა.

საფინანსო პოლიტიკა

3. გადასახადების ვალიუტარიზაცია.

ნატურალურ გადასახადის შეცვლა ფინანსური გადასახადით სადა, მართალია, იაფი და ადვილი სისტემის შემოღებაა. ეს სისტემა გასაგებია და მისაღებია ყველასათვის, იგი სპონსორული ბიუჯეტის შემადგენელი ნაწილია, აყენებს მთელ ეკონომიკურ ცხოვრებას გარკვეულ კალაპოტში, ხოლო წმინდა სასურსათო შემოქმედების თვალსაზრისით იგი აუბედურესეს კვების სასურსათო რესურსებს.

გადასახადით შექმნილი ფონდი, ამ ფონდით უცხოეთის ბაზარში გასვლა და ყოველ საქონელს მასალის შექმნა და შენახვა, ესე იგი საბაზარო საგნების რაოდენობის გაზრდაა — უმნიშვნელოდ მოვლენა იქნება მთელი ჩვენი სოციალი და ეკონომიკური სტრუქტურის გაუმჯობესებისათვის.

ნატურალური გადასახადის სისტემა იწვევს მკრთალ და ძვირ ინსტიტუტის შექმნას. თანამედროვე სასურსათო სახალხო კომისარიატის ერთი უმთავრესი აზრია ნატურალური გადასახადის სისტემაში დაბნობა. ეს კომისარიატი დღევანდელ საბჭოთა სრულიად შედგენილი ბარგი იქნებოდა წმინდა საფინანსო სისტემით შემართვის პროცესში და ძალიანაც ვიქნებოდით დაწინაურებული სახელმწიფო აქტიური ბიუჯეტის შექმნის საქმეში.

სასურსათო კომისარიატი, რომელიც მუშაობის 90% ეძვარება „აროდნალოგის“ კამპანიაში, ბიუროკრატიის ბუნებრივი ნაფთსაყვანია, რომელიც მძირად ლაბორატორიის ოქტაპეტებს, ადგილას, მიჯნებს, ოლიონების და ადინის-ტრატიულ მთავალეურთობის ეხით.

„პროდუქტორთა“ ერთად ხილდა გამოკლილი აქვს სასურსათო კომისარიატი და ის დღეს, როცა სასურსათო კომისარიატის თანამედროვე საბჭოთა დღევანდელი დაბნობა — დადგება დღეს, როცა კანტორაბადის ტიპის, მკრთალეები, ბიუროკრატიები და გარომ-გამორჩობის ხალხი დაინახავს თავის ალსარულს დღეს, როცა დღეს ბუნებრივად ჩნდებიან ყოველთვის და ასე თუ ისე გარს არტყია ამ სახალხო კომი-

სარიატს. ეს ბაზის კურდღლები და საქათმის მელიები იგივე წიბებზეა ბაზის სისხლის შემსვლნი და ამ შემდეგ ბარგებიდან და პარაზიტებიდან თავი აუცილებლად უნდა დაეხსნათ.

ჩვენი კეთილდღეობის საფუძველი ამ ეამდ სასურსათო კომისარიატი კი არაა, არამედ საგარეო ვაჭრობა, კოოპერაცია და საფინანსო უწყება. წავიდა ის დრო, როცა ავტორიტული ორგანიზაციების შექმნას მოითხოვდა მომენტი. დღეს ბაზრები კი არ იკმეტება, რეგულირებაც და რეაქციაც ბაზრების გადების საქმეს ემსახურებიან, ეკონომიკურ ურთიერთობას ახალბენ და ამისათვის ფულის სისტემას აწყობენ.

უცხოეთთან დამოუკიდებელ პოლიტიკას კი ვერ ვაწარმოებთ, არამედ დამოკიდებულების პოლიტიკას. ჩვენ პროცენტების და პროდუქტების ერთ გვიწევს ლაბარაკი, საფონდო ბირჟის ცნობებს მივსდევთ და ლიგატურას ვიკვლევთ, კომპიუტორებს ვიყენებთ სოციალური სათვის, ხოლო სავაჭრო ვალკულიაციის გზით ბანკებს ვაარსებთ, სადაც თამასუტებს, აქციებს, ობლიგაციებს ვაფასებთ აქიოს და დიხეიოს თვალსაზრისით, ერთი სიტყვით, წმინდა წყლის კომპიუტის აღმ-მიცემობის გზას ვადვივართ და ვშორდებით პატრიარქალურ ნატურალიზმს.

ამგვარად, ძირითადი, საფუძვლიანი, რადიკალური ცვლილება ჩვენს ეკონომიკაში. ამ ცვლილებას დროზევე საქონელი ალღოს ერთმევა რეგულირების ხანაში ავტორიტული ეკონომიკა სურსათის პრინციპი გაბატონდა ყველაფერში. პური და ხორცი შეიქმნა ეკონომიკის ფუძე-კვირვალენტები და საცვალ საგნები კი ახლა, თავის გამოკვეთის მოთხოვნით იყო უმთავრესი მიზანი და დაინახულა. ამ გარემოებებში წელში გატეხა ჩვენი აღმართული ინტენსიური სასოფლო მეურნეობა. ვეხები, თამბაქო, ბაღები და ბოსტნები გადავაშენეთ, სადაც პური და სიმინდი დაითესა, დაფნა და ჩიმი მოვსპვიო ქერის და თივის სასარგებლოდ. ეს დამდუგვლა ტენდენცია

უნდა ავლავდებოდა და ძვირფას ტროპიკულ და ნახევრად ტროპიკულ მცენარეებს დაუბრუნდეთ საეკვივალენტო საგნების შესაქმნელად და დასავრავებლად. ერთი სიტყვით სასურსათო დანიშნულების მეურნეობის ხანა განვლეთ, წმინდა სამრეწველო — საფინანსო მეურნეობის სასარგებლოდ.

ჩვენს გარშემო ბაზარი იშლება და მტკიცდება მთლიანი საერთაშორისო ფონტი. აქ ფონდები, საფინანსო ფონდები საჭირო, აქცელერებულდება უტოლიზაცია გადაშლილი, როცა გვევლინება უმჯობესად ხორბალეულის დამზადება კი არა, არამედ უდიდეს საარგებლობის პროდუქტების შექმნა.

ასეთი ეკონომიკური და ფინანსური მომენტი. ასეთს პირობებში ერთი წუთითაც არ შეგვიძლიან ხარჯთ-აღრიცხვის გარეშე დავრჩეთ, ბიუჯეტი არ შევადგინოთ, სასტიკი რეგისტრაცია არ მოვახდინოთ ყოველი მანეთის, თვითოეულის საქონელისა. ჩვენ უნდა ვიცოდეთ, რა შემოსავლის სახელმწიფო ვართ და რა გადასახადი შეიძლება გვეტანდეს, ჩვენ უნდა გამოვყოფოთ ხასიათი და მიმართულება ჩვენი ეკონომიკის, რომ საამისო ხასიათი მიეცეს ბიუჯეტის ხარჯებსაც.

ერთი სიტყვით, დღემდე თუ ჩვენ არაფერი ვიცოდით ჩვენი სახელმწიფოს შემოსავლის, ამერიდან ასე უკონა შეუძლებელია ჩვენ ფიქსაციური მიმართულებით უნდა ვიმუშაოთ შემოსავალთა აღრიცხვის და მიდების საქმეში.

არც მერ შევიკურმა მთავრობამ, არც კომუნისტების ძალაუფლებამ დღემდე არ იცის ბიუჯეტი და მტკიცედ განსაზღვრული სახელმწიფოებრივი შემოსავალი. ბონების სისტემამ დაბადა ნატურალური გადასახადი და ისე წინაუკმო — ნატურალურმა პოლიტიკამ ხელში შეგვაჩერა ფულების სუროგატი — ბონები. პირველსაც და მეორესაც თავი უნდა გავანებოთ. ბონები უნდა განვიხილოთ ჯანსაღი ფინანსების თვალსაზრისით, დაავარდნოთ იგი ოქროს კურსს და ოქროს ღირებულების ანალოგიით გავსცეთ და მივიღოთ ქალაქის სუროგატი — ბონები. ესე იგი ჩვენ უნდა მოვახდინოთ გადასახადის ვალიუტარიზაცია, ყოველივე ბეჭდარა მივიღოთ კაპიტეში, მაურებში, მანეთებში და ჩვენი ბონები გადასახადების განადღებისა, გადავახურდეთ ოქროს კურსზე.

ჩვენ არ უნდა შეგვემინდეს ბონების მოძრაობის. ხალხის პსიქოეს ვერ ეგუება, რომ რაინის გზის ბილეთი ასე, ორასი და სამასი ათასი მანეთი ღირს, მაგრამ მას ესმის და არ უყვარს, რომ იგივე ბილეთი ღირს 3, 4 და 5 მანეთი, თუნდაც ეს ხუთი მანეთი გაცილებით მეტი ღირდეს, ვიდრე სამასი ათასი მანეთის კონა ბანკეისა. ბონების ვალუაცია და სტაბილიზაცია მხოლოდ წმინდ მოხდეს, როცა ის დამოუკიდებელი აქტიური ბიუჯეტზე, როცა სასარგებლოდ რომელიმე აქტიურ ეკონომიკურ ეკონომიკურ მომენტს ანგარიშობენ რომელიმე აქტიურ ეკონომიკურ თვალსაზრისით. მხოლოდ გადასახადის ვალიუტარიზაცია მოგვცემს საშუალებას შევანოთ ემიხისა, ბაზარი ამოვუშოთ ბედმეტი სუროგატებიდან, დაგლიჯოთ იგი, დავეწვიოთ და შევამკროთ მისი რაოდენობა.

არა ბეჭდვა, არამედ დაწვა და დაფრევა გამოკლებული ფულების სუროგატისა — აი რა არის უმთავრესი დევიზური დანიშნულება ჩვენს ფინანსებში.

ეს პოლიტიკა ჩვენი ფინანსების გაჯანსაღების პოლიტიკაა, იგი ერთად ერთი პირობაა რაციონალიზაციის განადგობისა, ესე იგი შრომის ნაყოფიერობის აწვევისა, სიმშლის მოსპობისა, საქონლის დამზადება-დაკრავებისა, ესე იგი გადასახადების ვალიუტარიზაციიდან საკუთარ ვალიუტაზე გადასვლელად, ხოლო საკუთარი ვალიუტის მიხედვით საერთაშორისო საკონტორენტო-ანგარიშების გახსნისა და წარმოებისა.

ამ პოლიტიკას სოციალში კი არ უარყოფს, არამედ მოითხოვს. ნატურალური მეურნეობის ატრი-

ბიუჯეტში მეტი ფეოდალიზმი და პირველყოფილი კომუნისმია, ვიდრე სოციალიზმი და მეცნიერული კომუნისმი. წესიერი ფინანსური მეურნეობა, რომელიც გამსკვალულია მშრომელი ხალხის ინტერესების დაცვით, უტილიზაცია ენერჯის და გლასტიური სააღმ-მისაცემო ნიშნების მიღება — სოციალისტურ ეკონომიკის უპირველესი პირობაა. ვისაც სურს ქვეყნის აყვავება და შემთხა ხალხის საამაური, უნდა მოაყდეს და ამ მიმართულებით თავადწირული ბრძოლა აწარმოოს. სხვა გამოსავალი არ არსებობს.

თედო დელოტი.

ეკონომიურ ფორონტზე

ყოველ რეგულირების სახალად გამოარჯვებისათვის აუტორიტეტობას წარმოადგენს ორ პირობის დაცვა: სუბიექტურის და ობიექტურის. პირველ შემთხვევაში რეგულირება ეყრდნობა მებრძალ რიგების ჯამის — მასის სულზე. განწყობილების სიმტკიცეს, მის აქტივობას და თავადწირულ ბრძოლას თავაუფლებებისა. ამ პირობის შენახვა უდავლა ფაქტორია რეგულირების იდეის განადღების საქმეში. თანამედროვე რეგულირების პოლიტიკა სწორედ იმ მიზნით არის კლდეგათ გამოარჯული, რომ არ შექონია შემთხვევა მებრძოლთა რიგში სულიერ სასოფლო-ეკონომიკის სუბიექტურ რეგულაციას, ფსიქოლოგიურ გარდატეხას.

მაგრამ ამავე დროს ასეთივე მნიშვნელოვანი ფაქტორია ობიექტური გარემო, ნათურა ნათლად რომ ვსთავთ — რეგულირების ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობა. სამეურნეო ცხოვრების მოშლა, ნათურა რესურსების ნოლიზაცია, სასოფლო-ეკონომიკური კრიზისი მდგომარეობა მოქნილი ლახვარია რეგულირების შემოქმედების წინააღმდეგ მიმართული. თუ საბჭოთა რუსეთი გადადგინა კაპიტალისტურ ეკონომიკის რეაქტორ ბიუჯეტზე, უთავრესად იმ მოსაზრებით, რომ მას, სახელდრო ძალსთან ერთად, შინაურ ცხოვრების პირობები, შედარებით, ნორმალ კალაპოტში შეიქმნა ჩვენებელი.

ანტანტის ძლიერების შენელების მიზეზი აუცილედ კაპიტალისტურ წარმოების ანორმალუბაში უნდა ვეძებოთ. ანტანტის სახელმწიფოებმა ვერ შესძლო ქვეყნის სამეურნეო ორგანიზაციის იმ გვარად მოწყობა, რომ ადგილი არ შექონდა შემდეგი ნაწარმოების გამრავლებას. პოლიტიკურ მასსებებს გამოადვილდა, რომ ეკონომიკური კრიზისის და მოქონ გამომდინარე, ბჭრეზიონითვის, სახელმწიფო შედგებეს. დიან, ანტანტის დაშლა იმ ეკონომიკურ ცხოვრების დაშლაში ჩაებახული.

სრულიად შეცვალა არსებული მდგომარეობა! ომამდე, ე. ი. ნორმალ ცხოვრების მიმდინარეობაში, ნავთის წარმოება ძლიერ მაღალ დონეზე იყო დაყვანილი, ამ დარგში ირიცხებოდა 42 ათასი უშა ხელი, ნავთის ამოღება საშუალოდ, თვეში უჭირდა 80 მილ. ფუთა. ნავთის ამ რაოდენობით უზრუნველყოფილი იყო არა მარტო რუსეთის უზარმაზარი იმპერია, არამედ მოსაზღვრე სახელმწიფოებიც კი, უცხოეთი უმთავრესად ბაქოს ნავთით იკვებებოდა და ხარისხითაც ბაქოს ნავთს პირველ ადგილი ეჭირა მთელს მსოფლიოში.

ომმა და რეგულირებამ დადარეობა ძლიერ შეცვალა, პირველმა შეატრიალა. არც შეიძლება სხვაგვარად ყოფილიყო, რადგან საამაო ოპერაციების წარმოება მოითხოვდა აუტორიტეტ სამხედრო ძალას, და ამ უწყის და იმედი პა მუშა ხელს იმედი ნაწილი, იმის დრო და პირველ წელს 32 ათასი ადამიანი, ათ, მუშა. რეგულირებამ უფრო შეამცირა ეს რიცხვი, მუსადატელების ბეჭონობის დროს მუშა ხელის რაოდენობა შეადგენდა 20 ათასს და ნავთის ამოღება უჭირდა თვეში 14,4 მილ. ფუთის საშუალოდ. ამ რიცხვად, ბჭრეზიულ მუსადატის მიხედვით, ნავთის დროს, ომამდე არსებულ მდგომარეობასთან შედარებით, მუშების რიცხვი და ნავთის ამოღების რაოდენობა იყო შემცირებული 50 პროცენტით, დაახლოებით.

ბოლშევიკურ რეჟიმის დამყარების პირველ ხანებში მდგომარეობა უფრო გამწვანდა და გაჯანსაღდა. სამოქალაქო ომის დროს შეუწყა ხელი „სამრეწველო პოლიტიკის“ რიცხვის უმნიშვნელო რაოდენობამდე დაყვანის. სამოქალაქო ომის მხოლოდ მშრომელი ხალხი აწარმოებდა, რა თქმა უნდა, ეს იქნებოდა ერთად ერთი მთავარი მიზეზი რუსეთის ეკონომიკურ ცხოვრების დაქვეითების — საზოგადოდ, ნავთის წარმოების — ეკონომიკური მდგომარეობის შედარებით, მუშების რიცხვი და ნავთის ამოღების რაოდენობა იყო შემცირებული 50 პროცენტით, დაახლოებით.

სამოქალაქო ომის შეხელება შეცვალა მდგომარეობა. მუშა ხელი მოვიდა მეურნეობას, დამარცხებულ კონტრ რეგულირების უარყოფით ჯარებს შუაში აქციეს დროებით გაირეკვალა. თუშ-ჯარის კაცებმა და შედარებით აქტიურ რეგულირების სახელმწიფო ეკონომიკურ ცხოვრების ყველასაც დიდი წარმატებით დადგინდა მეურნეობის მდგომარეობა. აქციეს დროებით გაირეკვალა. თუშ-ჯარის კაცებმა და შედარებით აქტიურ რეგულირების სახელმწიფო ეკონომიკურ ცხოვრების ყველასაც დიდი წარმატებით დადგინდა მეურნეობის მდგომარეობა.

ამას წინაშე ჩვენ ვუძღვევით რუსეთში ანტანტის ეკონომიკურ ცხოვრების ვითარებას წერილი. უკიდურესად დაბნეული იყო ის ჯალდონებზე წრე და გარდაუვალი ტლარის, რომელშიც მოექცა ანტანტის ომის შემდეგ სამეურნეო დარგში. აგრედე ვთქვათ, იმანტეში იყო ანტანტის პოლიტიკურ დაფტურების აუცილებლობა. რუსეთზე კი ჩვენ დიდ იმედებს ვაყარებდით, ვამბობდით, რომ რუსეთის ეკონომიკური ცხოვრების სვლილებების მიმართულება მიუცილებელი საწინდარია რეგულირების განვითარებისა და გამარჯვების. აღინიშნეთ სხვა და სხვა სამეურნეო-სამრეწველო დარგების აღორძინება, წარმოების სვლილებების მიხედვით, მხოლოდ ვგერდი აუბივიეთ მრეწველობის ისეთი სახელმწიფო დარგს, როგორც არის ნავთის წარმოება. რუსეთის პრეზიდენტმა და ამ საქათზე, ხანდახან გაიმსოფო მხოლოდ მასზე საუბარი, ისიც შეტად პესიმისტური და მელანქოლიკური ხასიათისა.

ამას წინაშე ჩვენ ვუძღვევით რუსეთში ანტანტის ეკონომიკურ ცხოვრების ვითარებას წერილი. უკიდურესად დაბნეული იყო ის ჯალდონებზე წრე და გარდაუვალი ტლარის, რომელშიც მოექცა ანტანტის ომის შემდეგ სამეურნეო დარგში. აგრედე ვთქვათ, იმანტეში იყო ანტანტის პოლიტიკურ დაფტურების აუცილებლობა. რუსეთზე კი ჩვენ დიდ იმედებს ვაყარებდით, ვამბობდით, რომ რუსეთის ეკონომიკური ცხოვრების სვლილებების მიმართულება მიუცილებელი საწინდარია რეგულირების განვითარებისა და გამარჯვების. აღინიშნეთ სხვა და სხვა სამეურნეო-სამრეწველო დარგების აღორძინება, წარმოების სვლილებების მიხედვით, მხოლოდ ვგერდი აუბივიეთ მრეწველობის ისეთი სახელმწიფო დარგს, როგორც არის ნავთის წარმოება. რუსეთის პრეზიდენტმა და ამ საქათზე, ხანდახან გაიმსოფო მხოლოდ მასზე საუბარი, ისიც შეტად პესიმისტური და მელანქოლიკური ხასიათისა.

ამ ეამდ მშრომელთა კლასის დაფუძვლად მუშაობამ ეკონომიკურ ფორონტზე, კრძიოდ — ბაქოს ნავთის მრეწველობაზე, ანტანტის კაპიტალიზმის აღსასრული. „გრიბონა“, № 96, 91 და 92.

ამ ეამდ მშრომელთა კლასის დაფუძვლად მუშაობამ ეკონომიკურ ფორონტზე, კრძიოდ — ბაქოს ნავთის მრეწველობაზე, ანტანტის კაპიტალიზმის აღსასრული. „გრიბონა“, № 96, 91 და 92.

სასურსათო კომისარიატი, რომელიც მუშაობის 90% ეძვარება „აროდნალოგის“ კამპანიაში, ბიუროკრატიის ბუნებრივი ნაფთსაყვანია, რომელიც მძირად ლაბორატორიის ოქტაპეტებს, ადგილას, მიჯნებს, ოლიონების და ადინის-ტრატიულ მთავალეურთობის ეხით.

ამგვარად, ძირითადი, საფუძვლიანი, რადიკალური ცვლილება ჩვენს ეკონომიკაში. ამ ცვლილებას დროზევე საქონელი ალღოს ერთმევა რეგულირების ხანაში ავტორიტული ეკონომიკა სურსათის პრინციპი გაბატონდა ყველაფერში. პური და ხორცი შეიქმნა ეკონომიკის ფუძე-კვირვალენტები და საცვალ საგნები კი ახლა, თავის გამოკვეთის მოთხოვნით იყო უმთავრესი მიზანი და დაინახულა. ამ გარემოებებში წელში გატეხა ჩვენი აღმართული ინტენსიური სასოფლო მეურნეობა. ვეხები, თამბაქო, ბაღები და ბოსტნები გადავაშენეთ, სადაც პური და სიმინდი დაითესა, დაფნა და ჩიმი მოვსპვიო ქერის და თივის სასარგებლოდ. ეს დამდუგვლა ტენდენცია

უნდა ავლავდებოდა და ძვირფას ტროპიკულ და ნახევრად ტროპიკულ მცენარეებს დაუბრუნდეთ საეკვივალენტო საგნების შესაქმნელად და დასავრავებლად. ერთი სიტყვით სასურსათო დანიშნულების მეურნეობის ხანა განვლეთ, წმინდა სამრეწველო — საფინანსო მეურნეობის სასარგებლოდ.

ამ ეამდ მშრომელთა კლასის დაფუძვლად მუშაობამ ეკონომიკურ ფორონტზე, კრძიოდ — ბაქოს ნავთის მრეწველობაზე, ანტანტის კაპიტალიზმის აღსასრული. „გრიბონა“, № 96, 91 და 92.

ამ ეამდ მშრომელთა კლასის დაფუძვლად მუშაობამ ეკონომიკურ ფორონტზე, კრძიოდ — ბაქოს ნავთის მრეწველობაზე, ანტანტის კაპიტალიზმის აღსასრული. „გრიბონა“, № 96, 91 და 92.

საქართველოს ანტიკონსტიტუციონერული რევოლუციის

საქართველოს ანტიკონსტიტუციონერული რევოლუციის დასრულების შემდეგ, რევოლუციის დასრულების შემდეგ, რევოლუციის დასრულების შემდეგ...

მთას მზით დახარტულს ბინდის ცრემლი გამოანდობს,
ფირფიტის მწუხრის მთვარეს გორებს გამოაშორებს;
ახლოვდეს ბოლო ღვინვადარულ მეტეხის კედლებს
ტკბილი ღუღუკი გაუღმესას მრავალგვარ კორებსს...

ხელადით, მწვადით, თევზ-მწვანით შეკვამილ მღვლოს,
ორთაქალიდგან დაქრის სილა დაუცხრომელი;
მას გაუმარჯოს, ვინც უშველის ჩვენს საქართველოს!
გადაკრავს კახურს საღვთვრემლოთ ყარაოღვლი!

საოხტ-ტუშისთვის ახვადდება აწულთა დასტა,
ზარბოშთ საბოლ სამთვან ერთი გამოანდობს;
შორს ხმა მიწვდენით შემოსახებს ქართულ შიქსტას,
ახიურ ლხინში დასწყავს ღამეს ლოთი ტფილისი...

მოკვდება მთვარე, ცისკრის ზოლით გადნახაზი,
გაცოცხლდეს ჩაღრთი ეწმინდება ცას მწუხრის ლაქი;
პირველ მისი სხივზე რაჟ მშვილობით... — დაკრავს შანხაზი,
და ზურის ხმაზე იბადება შრომის ქალაქი...

1921 წ.

თურქული პრესა

საქართველოს გაზეთი „იქტადამ“-ის კომუნისტური, ანტიკონსტიტუციონერული მიზნების მიხედვით...

საზოგადოებრივი აზრის მართვის მიზნით შემდგენილი რევოლუციის დასრულების შემდეგ, რევოლუციის დასრულების შემდეგ...

არაბული ამბები

დას. საქართველოში. დას. საქართველოში. დას. საქართველოში. დას. საქართველოში...

არაბული ამბები. არაბული ამბები. არაბული ამბები. არაბული ამბები...

შესდგა სასწრაფო სხდომა საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების მთავარი სამმართველოს საქართველოს დამშვიდებულ მცხოვრებთა დახარების საკითხის შესახებ...

პარტიამი

პარტიამი 24 ამ თვეს, პარტიის ცენტრალური კლდეში, სად. 6 საათზე დანიშნული ახალგაზრდათა კრება მოხსენებას გააკეთებს ამხ. თვეს...

რუსეთი

რუსეთი 20 თებ. 14 თებერვალს ჩიტილი იწყებინა, რომ წითელთა ნაწილების მიერ დაკურთხა 13 თებ. სად. პოკოვს და სოფლები სამარსკია და ვლადიკავკასიაში...

ლიონი და მინიუსის მთა ყველა წიგნი ლეონი თავის წიგნიდან. რამდენიმე პირობებში და უძლურში უკვე გამოცდილი ბუნებრივი ძალების რეაქცია...

სტალინი

სტალინი 19. დეკემბერი პალატაში პუანკარემ განაცხადა, რომ საფრანგეთი არ ეთანხმება მოკავშირეებს კონსტიტუციის საკითხში, და საქართველში მისი გამოჩენა საკონსტიტუციო კომისიაში...

ნახშირს, ნავთი კი რუსეთში ბლოკადას. რუს გლეხის მოთხოვნებიდან ისე განვითარდნენ რევოლუციის დროს, რომ რუსეთში შესაძლებელია უამრავ საქონლის გასაღება. ამეთი გერმანიის მრეწველობის წარმომადგენლის არგუმენტაცია, მაგრამ დიდი იყიყიბებს და არ ითვალისწინებს მუშაობის ფსიქოლოგიურ პრობლემებს რუსეთში. იმის აღიარება, რომ რუსეთი საფრე უამრავ სიმდიდრით, არაა საკმარისი, აუშრია მოთხოვნის დასაბუთებას, რატუნაჲ ასხამს დე.ჩინის პროექტის კონკრეტულ ფორმასში და მინარს უტყროს საერთაშორისო სინდიკატის შექმნას, რომელშიც უნდა მიიღოს რუსეთში დიდი პრივილეგიები. უმთავრესი მიზანი სინდიკატისა არის რუსეთში სასოფლო მეურნეობის ინტენსიფიკაცია. სინდიკატმა უნდა მისცეს რუსეთის მრეწველობას საშუალება შემდეგი განვითარებისა, რუსეთში ვაგონების, სასოფლო-სამეურნეო იარაღების, განქანების და სხ. მიწოდების გზით.

რა გვიხსნის

В мире есть царь: этот царь безапелляцион, Голод навзвані ему. Некрасов.

სიმ ბილის საშინელი აჩრდილი ჩვენს კარებზეც გამოჩნდა და შინის ზარს გგვხვეს.

რუსეთის დამშვივის სახარელ სურათებით შეუძლებელია, მინე გვეჩვენოს საშინელი სტუმარი და მანგრძობი ომისა და რევოლუციის ქარტახებში გატიტვებულ ჩვენს გლეხს ეს საშინელებაც მიეჩნება.

ახალი ისტორიის მკვლევარ აკანტება არა ერთი აუტანელი და მწაჭე წელიწადი წმინდობისა, ევროპისა და რუსეთში. სერიოზულტრაციით საქმეა განისხნოთ 1841-51 წლების პერიოდის ირლანდიისთვის, როცა შიმშილობის გამო გადასახლა ინგლისსა და სხვა ქვეყნებში 1,579,000 მცხოვრები და გაწყდა არა ნაკლებ 800 ათასი სული. (სხოლოდ შინილით). 60% იმატა ამ წლებში საკვდელის საშუალო რ.ცხვმა. რუსეთში სიმშილით და ბოლტებით გაწყდა 1853 55-ში—615 ათასი და 1891-2-ში 294 000 სული.

ამ მაგალითებიდანაც ცხადია ჩანს რომელი ძეკრი და შეუბრალეველია ეს სტრეია, რომელიც კაცობაგან მოკონილ ყოველ საომარ იარაღზე უფრო ანადგურებს და ძუსს ავლებს მცხოვრებთ.

მის გამოშვივე მიზეზთ ყოველთვის ითვლება:

- ა) ბუნებრივი ცუდი ამინდები (გვლეჯა).
- ბ) ნიადაგის დამალი ნოყიერება (მომკვიბინობა).
- გ) გლეხობის სიღარიბე და მუშა საქონლის უყოლობა.

ორი უკანასკნელი ნაკლი ყოველთვის ახასიათებდა ჩვენს ნამორჩილ სასოფლო მეურნეობას, ხოლო წელს ამით პირველიც მიემატა და შიმშილამაც ფრთა გაშალა და განადგურებდა გვიქმლის.

თუ დროზე არ დავლო მალაჩო დღევანდელ ჩვენს გაჭირვებას, მ.უხნდვად წრეგანდელი მოსავლისა (როც უნდა კარგი მოვიდეს), ამ მდგომარეობით გამოწვეული გაჭირვება, მინც რამოდენიმე წელს გასტება.

ყოველ ატუნელ სიმჭირებსა და სიმშილობას თან ადევნა უთუოდ რომელიმე მოარული გადაბნედი სენა, მაგალითად ზოლერა და ამ მისუსტებულ მცხოვრებთ სიცოცხლე ასაღებდა.

დღევანდელმა ევროპამ, უკვე მე 19 ტე საუკუნიდან დაწყებული, ირლანდიის გამოკლებით დარა იკის ისეთი სიმშილები, როგორც დღესაც ანადგურებს რუსეთს.

მისი საყოფიერების გადიდება და მშრომელ მცხოვრებთა მდგომარეობის

მატრიული გადაჯოჯონებამ ამოშალა მათი ლეკსიკინიდან ეს სახარელი სიტყვა—სიმშილი.

აქეთვე უნდა დავიკროს თავისი საჭე ჩვენმა მთავრობამ და ყოველი ზომა უნდა იქნეს მიღებული, რათა სათავეზე ჩახსნოს ეს დიდი პერიოდული უბედობის წყარო.

უნდა დავამოყიებულ იქნეს მშრომელ გლეხობის უმრავლესობა, თორემ გახადებულისა, მშინერს, დასუსტებულსა, და დამბუნებულ მცხოვრებთ უთუოდ მოგვესწრება მორალური სენი და მუსრს გაგვავლებს.

დღეს შიველ-ტიტველია ჩვენი გლეხობა, ეს კიდევ არაფერი, კადისთვის მუშა საქონელს ყიდის და გახადებულს ათვისს საკითხიც ამით განსაცდელში ვარდება.

ჩვენი დამა რუმენით, ბევრი ლაპარაკითა და მოყოლებით საჭე არ გაკეთდება.

საქმე, საქმე და მტკიცე ბეჯითი ნადიჯების გადადგამა საქონო, რომ ხალხი ფხაკეუა და არ გადახვდება, რომ იმერკაში დაჩვეულმა ძლიერმა ქარებმა, კვლავ არ ამოაშროს კავით ორ ვერმოკხე სოიჩენილი მიწა და სამუდამოდ სავისი ხელის შეწყურე არ შევიქნეთ.

ამიტომ საქიროა შემდეგი ზომები:

1. მთელი პტრეული (უმთ. სიმინდი) რის შელგაც შეუძლია სოფლის მეურნეს მოხმალური ხასიათით, საქიროდ უნდა მოიკრიბოს და მიხან-მეურნეობად გააანაწილოს რეპაბლიკის ცენტრალურმა ორგანომ. (ამით უფლებით წაერთმევა ყველა პტრა საქიროლიხტ რუმენიულს სიმინდის მის ქვეხედ რ.გყისა).

2. უნდა დავყოფილები იქნეს ირდები ზომები, საილახც შესაძლებელია (რუმინიდან ან სხვა ბაზიდან), შეიქმნიდ იქნეს ბორბლული. (სამეგრეო ვალიუბა საქიროდ გვქვს... სხვა რომ არ დავასახლოთ, მართო ნიგვისს კენჭები, იმდები იყო დამხადებულ შარაშენ, რომდენიც არასოდეს ყოველა და თუ ეს ხე გახადებულა არ გასაღდა, მეტე ნახევარ ფსადაც არ ედირება და ტყეულა დალებდა).

3. დიდი ყურადღება უნდა მიექცეს მელიორაციის საქიროს.

(განსაკუთრებით დასავლეთ საქართვლას მოაწვეს მიგ ედოთ ყველამ, რომელიც უნდა გამოცხადდეს დამკვირულ სასოფლო. უკვე დაწყებულია ახრებნი, ხოლო საქიროა გაიკეს დ-შუბრებელი სესხები ამ მიზნითა და მთავრობამ თავისი რუმენებულებით განაგრძოს დაწყებული დიდი საქმე).

4. მეტი ყურადღებით უნდა მოგვაყრეთ კოლექტიურ მეურნეობის განყოფილებების ხელმძღვანელობით დარგუნულ, მენე-თვისის საბოთბო ამხანაგებებს.

(ამ გსოფილებებს, რომელიც დღეს მხოლოდ სახელად არეობენ, უნდა მიეცეს საშუალება მიწოდონ „ახანაგობებს“ სესხს, ხარკმინითვის და თითო გუთანი მანც (სინითაჲ) რომ დასავლეთ საქართველოც მიეჩვიოს გუთნით მიწის გადაბრუნებას მანც).

5. სესხად უნდა დავყოფოს მიმდინარე სასოფლო-სამეურნეო გადი. ახადი. დამხეულ რაიონებს.

6. უნდა მოკრებილ იქნეს სათანადო ცნობები და საჩქარიდ ჩარიცხულ იქნეს დამხეულ რაიონთა ზოარის ქეთისის მახააც. (ამ მახარის ყველა თემებში, გამოხაჯლის შედგენს მხოლოდ ვანის, ბაშისა და რამოდენიმე პატრიკეთის თემი, ამით გარდა არც ერთ თემს დღესვე სიმინდი ალარა აქვს).

ასეთთა სტრეტიურად ჩვენი მოსახრებანი დღევანდელ მდგომარეობასა და მისგან გამოსავალ გზების შესახებ, იმედითა ყურადღების აქას დამხეულთა დამხმარე კენტრალურ კომიტეტი და ენერგიულ ზომებს მიიღებს, რომ სანკილოტებად არ ვიქცეთ და სულ სხვისი იმედით არ ვცხოვრობდეთ.

ანა—ძე.

კიდევ ნიკოლოზის დროიდან—მისმ სიტყვამ საერთო კმაყოფილება გამოიწვია.

ამის შემდეგ გიმნაზიის დიდ დარბაზში გამოართა არჩევნები. მონაწილეობა მიიღო 75 პროც. ამჩვენებმა მემარცხენე სოც-ფედ. გავიდა ხუთი ამხანაგი, მათში ამბ. თელა დლონტი.

Agrikola.

წერილი ხამტრედიდან. 1921 წელს, დემობრის პირველ რ ცხებში სამტრედიას ეწვია მთავარი კომიტეტის წარმომადგენელი ამბ. სერგო ამალალოერი, რომელმაც წერილობა მოსხენება პარტიული ბიუროში მამენტზე და პარტიის ტაქტიკაზე. მოსხენების შემდეგ გამოცხადებულ იქნა ძველი კომიტეტი დაშლილად და მის ძაიერ კრებამ აირჩია ახალი კომიტეტი, რომელშიც შევიდნენ ამბ. რაფიელ ფარცხალაძე (თავმჯდომარე) ნოე კალანდაძე (თავმჯდ. ამბ.) და პროკოფი გელეიშვილი (მდივანი) კომიტეტი უპირველეს ყოვლისა შეუდგა პარტიულ წყვეთა რეგისტრაციას. პარტიული ბიურო განდომიანა ქალაქის ცენტრში მთელი თავისი კონებით, მიიღო ქალაქის საკუთ არჩევნებში

ახირებული განცხადება

„სულ მთავარზე შობილია“, მთავრობების უწყურადღებობა ამ საკიან ჩვენში თქმა და ზედ გამოკრილია ეს სწორედ ტფილისის პოლიტენიკუმის ბედზე.

ტფილისის პოლიტენიკურ ინსტიტუტს საინტერესო ისტორია აქვს. კარვად ახსოვს თბილისის საზოგადოებას ის ხანგრძლივი დავა და ის საშინელი ანტაგონიზმი, რომელიც პოლიტენიკუმის აგების გამო სუფეგდა სომხის ბურჟუაზიასა და ქართველ საზოგადოების შორის, მაგრამ ცდა მისი ქართული ნიადაგიდან მიცილებისა ცხადად თუ ფარულად დღესაც გრძელდება.

ბოლშევიკობა ხელის უფლებამ ტფილ. პოლიტენიკუმი სახელმწიფო სასწავლებლად გამოაცხადა, მას ტფილისის სახელმწიფო პოლიტენიკური ინსტიტუტი უწოდა მაგრამ არც ერთი ატრიბუტი ქართულ სახელმწიფოებრივ დაწესებულებებისა მის არ შეუტანიათ...

ა. წლ. იანვარში, სახელმწიფო უნივერსიტეტთან სპეციალური საინტერო დარგები გახსნეს და ქართველმა სტუდენტობამაც, როგორც მშობლიურ კულტურის ტაძარს, პოლიტენიკუმის ამ სპეციალურ დარგებს მიამართა.

ქართველი სტუდენტობის დიდი უმრავლესობა უკვე მოსცილდა ამ დაწესებულებას, რადგან მისი ქართული ნიადაგზე დაყენება ვერ შესძლო, ზოგიერთ მოდუაწეთა, პროფესორთა და ქართველ სტუდენტთა უზომო ენერგიამ და შრომის დახარჯვამ.

ყველა ძალაზე ძლიერი შეიქნა პოლიტენიკუმის ბედთან შობილი, მისი „აპეკუნი“ არმაკაბოვი, ჩვენი

ლაქიორიე-მატიგობისკა მთავრული. გროზნელოც გვიჩვენებს იმის ფიქრის საბუთებს, რომ ეს იქნება ასე, და თუ, დასტურა რ-ნ-ურთაგანამ, გროზნელოც კვლავ უტყობინებს სახელმწიფოში წყნარ, მასწავლებელს დაკარგულ მნიშვნელობას, იგი იქნება „სვლაბ“ ის მგონად.

საინტერესო იყო კამათიც. მონაწილეობა მიიღეს ჩვენში ცნობილ მწერლებმა. მაგრამ ყველაზე უფრო ტრადიციული იყო „გამოსვლა“ ბ-ნ ტიკინი ტაბიბის, მისი სიტყვა იყო შედარდელპარული, ვეტიკური მასალებზე უმეტესად ეფუძნებოდა. იმისა, რომ ბ-ნ ტაბიბემ აშკარად განაცხადა, მე გროზნელოს ლექსთა კრებულის მფორე ტომი არ წამიკითხავსო, მინც იქონია იმდენი თავმდური გამხედობა, რომ განაცხადა: გროზნელოს პიუნიაზე განაღდის ლაპარაკი. თუ უარყოფრომელიმე მწერლის ნაწარმოებს, ფორმს, შინაარსს ან მიმართულებას, უნდა წაიკითხოს საბუთი, სხვა, მასზე უმეტესი. ყველა მსჯელოა და მსჯერბითა.

ამ შემთხვევაში ვინ ყავდა მხედველობაში, გროზნელოს დამხევე, ბ-ნ ტაბიბემ? ალად, „ცისფერ ყანკლები“ რასაკვირვლია. მაგრამ რატომ არ შეეცა ამის დამტკიცებას არ კმარა მართო დეკლარაცია. მწელია დამუქიკებლის მტკიცეა. მხოლოდ უდაო ის დემულება, რომ გროზნელოს პოეზია ისეთი შკოლაა, სადაც ადვილ რამეები ისწავლეს ჩვენებურ აყაშვლებმა“ და ისწავლინ მომავალშიც. კამათისის პიუნის დიად იმას გაათილება შეუძლებელია ვიწრო ეკონსტუტი საზომით. „ცისფერ ყანკლები“ გროზნელოვან პუიერებუ დიქტატურული მარცხია, რომელიც არ წიშლება ქართული სიტყვა-კაშულ მწერლობის იატორიში. ი. გროზნელო დღეს ნამუვილი ნაციონალი პოეტია: ესტეტი და მამულიზელი. მისი ლექსების პირველი ორი ტომი უმეტესი თავდებია მისი...

გ—ლი.

თეატრი და ხელოვნება

სახელმწიფო ოპერა.

„ტაისი“.

ქსენენ რკრა „ტაისი“, სხვა მისივე ოპერებთან შედარებით, ბევრს აგებს, სალონის ხასიათის მუსიკა, უმეტეს ნაწილად მოკლებული ლემფერის პარტიტურას (მშენიერ intermezzi-ს) და მეოთხე აქტის დტტის გამოკლებით, ტენდენციოზური შინაარსით, სკოლასტიური, მოქმედებასა და ensembles დაპირებული, ამ ოპერას ხდის მოსაწყურს და ინტერესს მოკლებულს, მით უმეტეს, რომ თვით სალონის მუსიკაც ნაკლებ მელიოზოფიკა და მასში ბევრია დიალოგები, მონოლოგები, რომელიც მხოლოდ მაშინ იპყრობს მსმენელს ყურადღებას, როცა მელიოზოფიკა (მასტენს „ვერტეტი“, გუნოს „რომეო და ჯულიეტა“ და სხვ.)

მთავარ პარტია—ტაისს—კარგად ემუშავებული აქვს სცენური მხრივ—იქი სტაროსტინის, იგი რეალურ სახეს იძლევა. მოქ. სტაროსტინის განსახიერებაში „ტაისი“ ლამაზი, მომიხვედლია, კარგად ეკვავს, მხოლოდ ხშირი სოცილი უდგალია, მთაბეჭილქვასაც ახდენს, მხატვრული არ არას და მენელს საშუალებას უქაობს მოისმინოს ორქესტრი მშენიერი postludia.

„ტაისი“—ცოდების მომხანებელი, უტყვე მთვრალი, იყო. აქ საქიროა მეტი სიგულწოდელი, ნაკლები პოეზი (რომელიც მსახიობ ქალს აგურ რიგად უყვარს).

ყოველთვის მხრივ პარტია სინდისიერად იქნა შესრულებული რამდენადც ნების აქლვება ხმა. სასოფლოა მუსიკალური სურათის მეტი გარკვეულობა, ნატანლის პარტია კარდინალურ პარტიად ითვლება. ოპერაში; მასში სცენური განსახიერება სკრაბოზს ვოკალურს. პარტია მერთალად ჩატარა მთა. ინა მგვლდა. სასოფლოა მეტი მოსაწილეობის მიღება ძოქმდების განვითარებაში მისი. მეტად რელიეფურად ასახული უნდა იქნეს ასკეტიური დასაწყისის საერთო საკლკარობისა. ან ბრძოლა; ნატანალმა ტაისის ცოდვიანგან ცოდვიანის დროს თვით მოხიბლა მისი სიღამეზით. გრამი მსახიობს კარგი აქვს.

დარჩენი პარტები გვიზოლოფიკა. Intermozzi-ს შესრულების დროს ორქესტრი I სკრიპის სოს სსაუფელიის სტარქე და უტყეის ფრანკოვიკა.

დადგმა კარგია.

ბ. ბ.

ჩვენს ქართულ საზოგადოებაში, რომელიც დამაქმაყოფილებლად იგი ხედავს მგონად, როგორც ლექსთა წყობის „გარტულაში“, დიდ პოეტის ილტვი ძალას, პოეტურ ენერგიას, რომელიც პერტობისის სახეარად უნდა იქმნას განთავისუფლებული და მოქე-

მოხარული აგებუ

საბჭოთა არჩევნები გუბარია. ვინ მოელთა იმას, რომ გუბია, რომელიც ითვლებოდა მენშევიკურ ბაქონოზის ცენტრად, ასე ერთსულვანად მიიღებდა არჩევნებში მონაწილეობას და სამუდამოდ შეატყდა ზუსტს უკვე ისტორიის ჩაბარებულ პარტიას—მენშევიკებისას.

ამის დამამტკიცებელია საბჭოთა არჩევნები გუბიის მთელ სივრცეზე და განსაკუთრებით კი ლანჩხუთის რაიონში, აქ მენშევიკებმა მოწოდებდნენ კი გაეკრეს, რომელშიც მოწოდებდნენ ხალხს: არ მიიღოთ არჩევნებში მონაწილეობა;

გროზნე მთ მოწოდების აზრს უსმინა, ყველგან, სადაც არჩევნები იყო დანიშნული ზღვა ხალხი ესწრებოდა და მხრვალე მონაწილეობას იღებდა არჩევნებში, აღსანიშნავია, რომ არც ერთ არჩევნებში არ ჰქონია ადგილი მოწინააღმდეგე პარტიის გამოვლას...

კარგი ხანია ქ. ლანჩხუთის არ უნახავს ისეთი დიდი მტინეი, როგორიც გაომართა კვირას 5 თებერვას. მოხსენება საერთო მდგომარეობის შესახებ დადგინა ამბ. ბუჯუ მდივანმა. მიტინგი გამბუჯუ მდივანს დიდი კმაყოფილებით და ოვაციებით შეხვდა, მას იცნობს გუბია

გროზნელოს პოეზია

ამ თემზე გასულ კვირის, ხუთშაბათს, ხელოვნების სასახლეში, მოქ. იპ. ვართაგამი წიკითხა მოხსენება. როგორც თმე, ისე მოხსენებელიც საინტერესო იყო საზოგადოებისათვის. ამით აიხსნება ის განრეობება, რომ აუღლითარია სავსე იყო დამსწერ საზოგადოებით.

მოხსენება, დაწერილი გასაგებ და მდამიო ენით, მეტად სერიოზული იყო. მას ახასიათებდა მოლიანობა, ყოველმხრივობა და, როც ყველაზე უფრო სარტერესოა—ობიექტივობა, მიუდგომლობა. მომხსენებელმა შესძლია ი. გროზნელოს პოეზიის სრული დახასიათება, ამოწურა შეძლების დავჯარად მისი დადებითი და უარყოფითი მხარეები და დასახა გროზნელოს პოეტური შემოქმედების განვითარების სვლიდები მომავლისათვის.

მართლაც, ახალგაზრდა პოეტმა დიდი როლი ითამაშა ქართულს პოეზიაში. გროზნელოს გამოსვლით ეძლევა საწყისი ლექსთა წყობას, ლექსის ტენიკა აღწერს სრულების უმადლეს წერტილს, ფორმალის მხარის მიღწევაში მართლად იხატება გროზნელოს პოეზიის დირებულება. გროზნელოს